

Biblioteka
Prozna putovanja

Naslov originala
Lena Ollmark
Mördaren i parken
Under ytan

© 2013 Lena Ollmark och LL-förlaget za zbirku priča
Mördaren i parken
© 2014 Lena Öllmark za priču *Under ytan*
© 2014 Odiseja za srpski jezik

Lena Olmark

ZAGONETNA KUĆA U ŠUMI

Priče strave za decu
koja se plaše dosadnih knjiga

Sa švedskog preveo
Čedomir Cvetković

Ilustrovao
Nikola Korica

KULTURRÅDET

Prevod ove knjige pomogao
je Švedski savet za kulturu.

Översättningen har fått stöd
från Statens Kulturråd på det
aktuella språket.

Odiseja
Beograd, 2014.

PESČANI ZAMAK

Devojčica je tog jutra bila prva na plaži. Uživala je u tome što ima čitavu obalu samo za sebe. Ubrzo će se plaža ispuniti decom i ljudima s peškirima, loptama i ručnim frižiderima.

Sedela je na obali i gledala u vodu. Bio je topao letnji dan, sunce je već bilo visoko na nebu a s mora je dopirao povetarac. Okrenula se oko sebe. Osećala se kao da joj se tu ništa loše ne može dogoditi.

Svakog leta deca dolaze na plažu. Skoro svakog dana sastaju se tu da šutiraju loptu, da se kupaju i igraju. Sva deca znaju da ne smeju da ulaze sama u vodu. Morali su da čekaju dok se neko od odraslih ne nađe u blizini, jer je taj zaliv bio poznat po opasnim strujama.

Prošle godine, njena drugarica Ana, devojčica s dugom crnom kosom, nestala je s plaže. Niko nije znao šta joj se dogodilo. I nikada nisu pronašli njeno telo.

Svi su pričali da je Ana ušla u vodu i da su je snažne struje odvukle u dubinu. Takve nesreće su se ponekad dešavale na ovoj plaži.

Devojčica je odsutno počela da kopa rupu ispod sebe. Kako je divan osećaj rovariti po hladnom pesku! U početku je rupu pravila gurajući pesak nogama, a onda je i rukama oblikovala pesak. Napravila je zid oko sebe, koji je ubrzo počeo da podseća na zidine zamka oko dvorišta u rupi.

S neočekivanom lakoćom devojčica je oblikovala vlažni pesak u kule i tornjeve. Peščani zamak je rastao. Neverovatno brzo.

Srce joj je brže zakucalo kad je shvatila da će ovaj peščani zamak možda biti najveći zamak

koji je ikada videla na plaži. Svake godine deca su se takmičila ko će napraviti najfinije umetničko delo u pesku.

Prošle godine njena drugarica Ana napravila je od peska morsku sirenu. Kad se setila toga, devojčica se rastužila. Tog dana je Ana nestala.

Deca su pristizala na plažu. Zastajkivala su da osmotre zamak. Neki su i sami počeli da prave nešto u pesku.

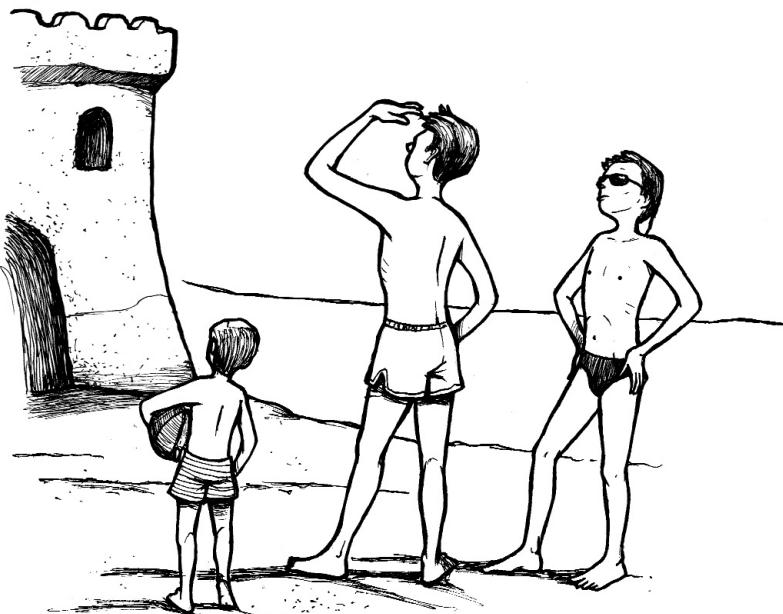

Uskoro je oko devojčicinog zamka nikao čitav mali grad, s peščanim građevinama i raznovrsnim statuama. Ali ništa nije bilo lepo kao njen zamak.

Kad je završila zidine i tornjeve, napravila je stubove povezane ukrašenim lukovima, statue lavova i prozore visoko u zidinama. Bedemi su bili lepi a kapije veličanstvene.

Pesak joj se zavukao pod nokte, a njena haljinica je postala potpuno siva.

Na plaži se pojavila grupa dečaka koje je poznavala od ranije. Jedan od njih se zvao Robert, drugi Filip. Bili su nekoliko godina stariji od devojčice. Robert je uvek nosio naočare za sunce sa crnim okvirom. Čak ih ni uveče nije ostavljao kod kuće već ih je

nosio na vrpci oko vrata. Dok su druga deca iz njegovog društva sa zavišću posmatrala peščani dvorac, Robert je samo slegnuo ramenima.

„Nije to ništa naročito. Sad ćete vi da vidite pravi peščani zamak.”

Robert je odmah prionuo na posao: kopao je i gradio u pesku. Deca su se radoznalo okupila oko njega. Robert je bio krupan i snažan, pa je brzo nagrabio veliku gomilu peska i počeo da je oblikuje. Međutim, pesak je na tom mestu bio suv, i čim bi Robert podigao zid ili kulu, obrušio bi se neki deo ili ivice.

Pocrveneo je od besa i sramote. Shvatio je da njegov zamak neće nikada biti lep kao devojčicin. Jednostavno je morao da smisli nešto druga.

„Peščani rat!” – povikao je Robert, i istog trena su mu sa svih strana odgovorili povici i vriska dok su bombe od peska letele po plaži. Skoro sva deca uključila su se u bitku. Umetnička dela su rušena, jedno za drugim.

Devojčica je našla zaklon unutar svog zamka, i tamo zahvatala šakom vlažan pesak od koga su ispadale odlične „bombe”.

Robert i njegovi prijatelji pokušavali su da zaspu peskom njen veliki zamak. Trudili su se iz petnih žila da ga unište, ali se devojčica nije predavala.

Kopala je sve dublje i dublje, ispaljujući jednu peščanu bombu za drugom. Kopala je sve dok nije stigla do mokrog i teškog peska.

Iznenada joj se među prstima pojavilo nešto končasto i lepljivo. Podigla je ruku, zureći u dugačke crne vlasti koje su joj se uplele oko prstiju. U ruci je držala pramen crne kose.

Sledećeg trenutka peščana bomba je pogodila devojčicu posred lica. Ispustila je kosu iz ruke. Potrčala je do vode da opere lice i, čim je uspela da ponovo otvoriti oči, jurnula je prema svom dvorcu. Pregledala je i opipala rupu ali je crna kosa nestala. Pomislila je da joj se samo učinilo.

Rat peskom je jenjavao. Deca su se zasitila te igre. Sve peščane statue i građevine bile su porušene. Sve osim devojčicinog zamka. Nije razumela kako, ali su njeni zidovi i kule ostali netaknuti. Pesak u njenom zamku kao da se nije sušio i obrušavao kao kod ostalih građevina i statua.

Ljudi sa plaže prilazili su da se dive dvorcu. Devojčica je napravila pauzu u gradnji i sela u rupu usred svog veličanstvenog zamka, koji je sad bio toliko veliki da je postao svet za sebe. Čula je ljude dok su okupljeni oko zamka komentarisali njene bedeme i tornjeve. Nju, međutim, niko nije video unutar peščanih zidova.

Iza zidina zamka nastupila je tišina, a onda je devojčica začula nešto čudno. Kao plač deteta.

Činilo se kao da dolazi iz samog zamka. Tiho, tužno, prigušeno jecanje.
Zadrhtala je.

Trgli su je glasovi s druge strane zida:
„Šta misliš da srušimo ceo zamak odjednom?”

„Nemoj, neko će nas sigurno videti, ispašće glupo.”

Bili su to Robert i Filip. Mislili su da je devojčica otišla sa plaže. Nisu ni sanjali da ona čuje svaku njihovu reč.

„Vratićemo se ovamo u ponoć i sve čemo da porušimo. Onda nas niko neće videti, ni sprečiti.”

Devojčica je pažljivo osluškivala. Uništiće njen peščani dvorac. Neće im to dozvoliti.

Smisliće kako da ih spreči.

Bilo je vreme za večeru. Devojčica je morala da napusti peščani zamak i vrati se kući. Posle večere rekla je roditeljima da je umorna jer je ceo dan pravila zamak, pa će otići na spavanje ranije nego obično.

Oprala je zube, otišla u svoju sobu i zatvorila vrata. Na krevetu, ispod čebeta, napravila je gomilicu od plišanih igračaka da bi njeni roditelji, ako provire s vrata, pomislili da spava. Onda je kroz prozor iskočila na travnjak.

Plaža je ponovo bila pusta. Zamak je bio na svom mestu i čekao je kao da je ona kraljica tog kraljevstva. Kad je sunce zašlo iza površine mora, počela je ponovo da kopa. Kopala je, kopala i kopala. Nije mogla da stane.

A onda je napisala nešto u pesku. Kao da je u njemu zakopano nešto glatko i mekano.

Šta bi to moglo da bude? Devojčica je sve brže izbacivala pesak. Izgleda da je to što je osetila pod rukom bilo dublje nego što je u početku mislila. A onda ga je napisala. Naježila se kad je shvatila da dodiruje nešto nalik koži. Iznenada se to nešto pomerilo pod njenim prstima. Devojčica je naglo izmakla ruku. Buljila je u rupu. Ništa se nije videlo. Oklevala je, ali je ipak ponovo pružila ruku u rupu. Međutim, ma koliko pretraživala i opipavala rupu, ništa nije našla.

Taman kad je htela da ponovo povuče ruku iz rupe, nešto ju je zgrabilo za šaku i snažno povuklo u pesak.

Očajnički je po-kušavala da se oslobodi. Trzala je i čupala ruku. Kao da su je ščepali mali hladni prsti i nisu popuštali stisak. Vrisnula je, pokušala da se iščupa i zateturala se. Ali ju je ruka ispod peska i dalje vukla u dubinu.

Devojčica je okrenula glavu. Pogledala je u moćne zidine zamka. Iznenada joj je građevina delovala živo i preteće, kao da hoće da je pro-guta. Ruka ju je sve čvršće stezala, povlačeći je dublje u rupu. Nije mogla ni da vrišti, jer joj je lice već bilo zariveno u pesak. Zrnca peska su joj ušla u nos i usta.

Sledećeg trenutka devojčica se prenula iz sna. Kašljala je i brek-tala boreći se za vazduh. Ali je pesak iz usta i grla nestao. Srce joj je snažno lupalo. Teško je disala.

Pesak je bio hladan. U rupi se nije videlo ništa. Je l' to bio samo san? Opipala je zglob na ruci. Desna ruka joj je utrnula, nije osećala ništa. Sigurno je ležala na njoj.

Devojčica je ustala. Noge su joj podrhtavale. Samo je želela da što pre ode kući. Kod mame i tate, da se uvuče u svoj mekani, topli krevet, među svoje plišane igračke.

Izvukla se iz zamka. Zidovi su sada bili ne-verovatno visoki. Činilo joj se da su se istegli u visinu kako bi je zaustavili. Dok je pokušavala da se popne, bespomoćno je klizila nazad i padala na vlažni pesak. Najzad se bacila preko vi-sokog zida i tresnula u pesak na drugoj strani.

Zapahnuo ju je blag vetar. Talasi su udarali u mirnu obalu na samo nekoliko metara od nje. Okrenula se i pogledala u svoj moćni zamak. Na mesečevoj svetlosti sivoplavi zidovi delovali su zadržavajuće, još viši nego po danu. Ko bi rekao da je uspela da izgradi nešto tako fantastično!

Istovremeno, prizor građevine ju je rastužio. Znala je da više nikad neće graditi peščani

zamak. Devojčica je pogledala na sat. Ubrzo će doći dečaci da ga sruše. Neće ih sprečavati. Brzim koracima je pošla preko peska prema svojoj kući. Nije se ni osvrnula prema zamku.

„Jesi li čuo za onu devojčicu koja se ovde udavila prošle godine?” – upitao je Robert Filipa. „Kažu da i sad noću luta po ovoj plaži.”

„Ma, baš”, nasmejao se Filip. „Prekini s tim.”

Nijedan od dečaka nije htio da prizna, ali noću jeste bilo jezivo na plaži. Mesečeva svetlost je stvarala senke na pesku. Tamno more delovalo je kao neko moćno biće koje se iznova, i iznova, bacalo na plažu.

Robert i Filip su se sve vreme gurkali i plašili jedan drugog dok su po mesečini hodali plažom. Ne bi smeli da budu ovde tako kasno. Zbog toga je sve bilo još uzbudljivije. Začas će srušiti peščani zamak. Niko neće znati da su te noći bili na plaži.

Kad su stigli na pola puta do zamka, iznenađeni su zastali. Robert je uznenireno osmatrao plažu ispod njih.

„Jesi li video ono tamo?” – pitao je Robert.

„Šta?”

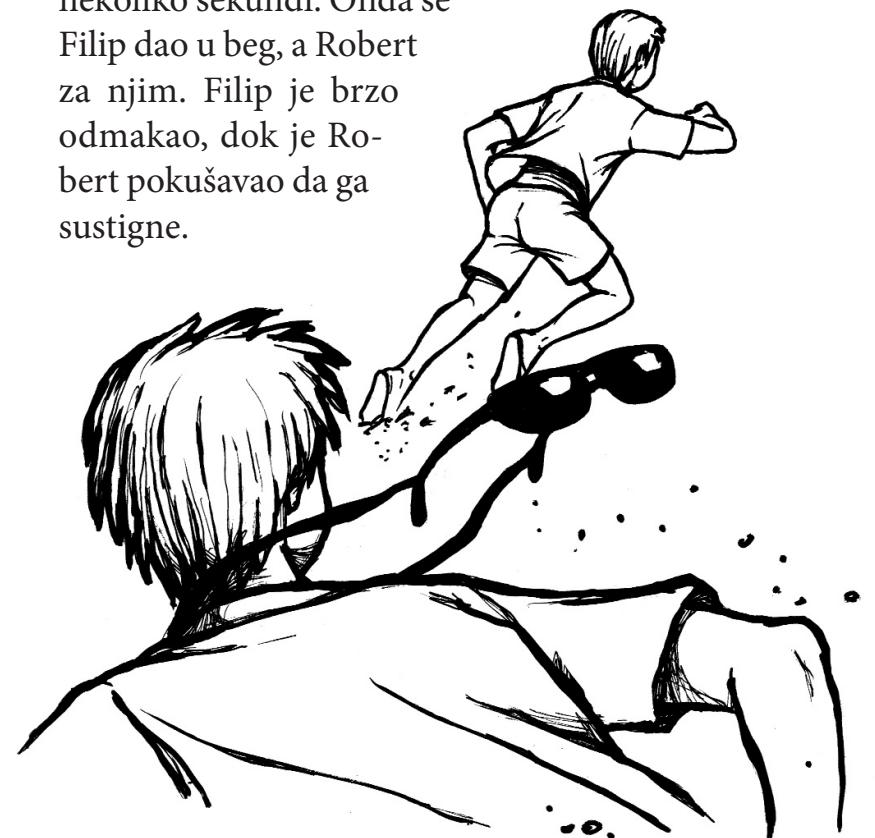
Robert je zurio u mrak. Bio je siguran da je video žgoljavu devojčicu kako trči po pesku.

„Šta vas dvojica radite ovde?” – uzviknuo je ljutiti glas iza dečaka.

Robert i Filip su se uznenireno osvrnuli. Prilazio im je neki čovek. Kraj njega je bio veliki pas.

„Ne smete da budete ovde u ovo doba! Ko ste vi?” – rekao je čovek.

Dečaci su se kolebali samo nekoliko sekundi. Onda se Filip dao u beg, a Robert za njim. Filip je brzo odmakao, dok je Robert pokušavao da ga sustigne.

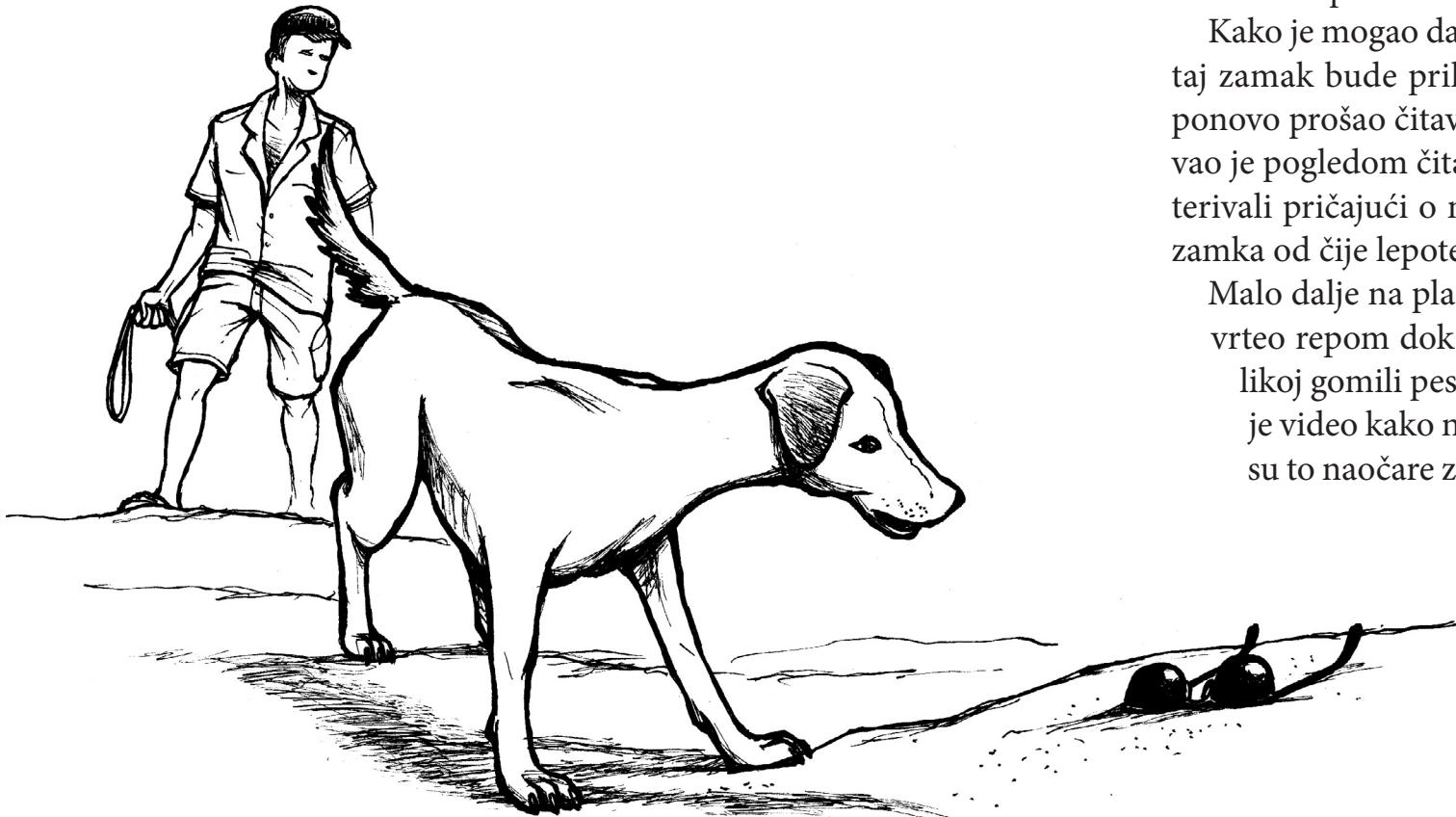
Bilo je teško trčati po pesku. Robert je zaostao. Zurio je u zamak koji se niotkuda stvorio ispred njega. Zar je stvarno bio ovoliki i danas?

Taman se spremao da potrči za Filipom kad je začuo glas.

Činilo se da dolazi iz zamka. Kao dečji plač. Robert je video kako Filip nestaje u mraku.

Svakog trena će se popeti na put iznad plaže. Međutim, umesto da sledi

Filipa, Robert se vratio prema

zamku. Morao je da se penje da bi preskočio bedeme, toliko su sad bili visoki.

Čovek je nastavio da šeta psa. Hteo je da vidi taj peščani zamak o kome su svi govorili. Supruga mu je rekla da je zamak neverovatno lep. Čovek je bio radoznao.

Nije imao nameru da uplaši dečake. Ali, nisu smeli da se u to doba vrzmaju po plaži. Već je bilo dovoljno nesrećnih slučajeva.

Stigao je do drugog kraja plaže, a nije video ništa nalik peščanom zamku. Čudno.

Kako je mogao da ga promaši? Trebalo bi da taj zamak bude prilično veliki. Okrenuo se i ponovo prošao čitav put. Opet ništa. Pretraživao je pogledom čitavu plažu. Sigurno su preterivali pričajući o njemu. Nije bilo nikakvog zamka od čije lepote zastaje dah.

Malo dalje na plaži, pas je zalajao. Veselo je vrteo repom dok je nešto iskopavao na velikoj gomili peska. Kad se približio, čovek je video kako nešto svetluca u pesku. Bile su to naočare za sunce sa crnim okvirom.

Roberta nikada nisu pronašli. Opet se verovalo da je morska struja odnела još jedno neoprezno dete. Ponovo su po plaži postavljene table sa upozorenjem. Pričalo se i o zabrani. Deci neće biti dozvoljeno da budu sama na plaži, bez pratnje odraslih. Ali, kad ponovo dođu divni letnji dani, brzo će se zaboraviti neprijatne stvari koje su se tu dešavale.

Više нико не razmišlja o tome gde su ta deca s plaže nestala. More ih je odnelo. Nisu imala sreće.

Ovde se, sigurno, ništa loše ne može dogoditi?

Jedan dečak dolazi na plažu. Ima sedam godina. Provodi letovanje ovde, kod bake. Danas se prvi put našao na prvoj peščanoj plaži. Ne može da odoli da ne sedne na topli pesak i njegovi prsti odmah počinju da kopaju. Iznenada dobija fantastičnu ideju. Napraviće najlepši peščani zamak na svetu!

SADRŽAJ

Zagonetna kuća u šumi **5**

Igra duhova **23**

Peščani zamak **40**

Ubica u parku **58**

Ispod površine **70**

O autorki **90**